

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

812

Vragen van de leden **Van Bommel** en **Van Dijk** (beiden SP) aan de ministers van Buitenlandse Zaken, van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Defensie over *Nederlandse opleidingscontracten voor huurlingenbedrijven met praktijk in Pakistan* (ingezonden 4 oktober 2010).

Antwoord van minister **Rosenthal** (Buitenlandse Zaken), mede namens de ministers van Veiligheid en Justitie en van Defensie (ontvangen 16 december 2010) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2010–2011, nr. 300.

Vraag 1

Bent u bekend met een bericht dat meldt dat het Amerikaanse huurlingenbedrijf Blackwater, tegenwoordig Xe, opleidingen heeft verzorgd voor de Nederlandse politie?¹ Komt u daarmee terug op uw eerdere mededeling dat Nederland Blackwater nooit in dienst heeft gehad?² Zo nee, sinds wanneer maakt u gebruik van de diensten van Blackwater/opvolger Xe of dochterbedrijven? Wat heeft u doen besluiten een contact met hen af te sluiten?

Antwoord 1

Door vijftien medewerkers van het Korps landelijke politiediensten is een technisch/tactische training gevolgd, verzorgd door het bedrijf Terrorism Research Center. Tijdens deze training werd enkel gebruik gemaakt van de faciliteiten van Blackwater in Moyock. Deze training duurde zes dagen en is gevolgd van 29 maart t/m 3 april 2009. De reden voor afsluiting van een dergelijk contract is gelegen in het feit dat het Terrorism Research Center als enige in de wereld deze opleiding/training verzorgt.

Vraag 2

Wat bedroegen de kosten van de opleiding en door welk ministerie werden of worden deze kosten gedragen? Voor welke periode geldt dit contract? Werden of worden naast de politie ook andere Nederlandse antiterreureenheden opgeleid?

Antwoord 2

In het totaal werd voor deze opleiding voor 15 medewerkers van het Korps landelijke politiediensten een bedrag van 38 929,35 Euro betaald (de prijs p.p. bedroeg 2 595,29 Euro). Onderhavige training vond plaats op basis van een

¹ The Nation, Blackwater's Black Ops, 15 september 2010.

² Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2007–2008, nr. 529.

eenmalig contract voor de duur van zes dagen. Het Korps Commando Troepen heeft van 10 t/m 23 februari 2005 met 60 personen getraind op het Blackwater trainingscomplex in North Carolina. Gedurende deze trainingsperiode is alleen gebruik gemaakt van faciliteiten. Trainingen zijn uitsluitend door eigen instructeurs verzorgd.

Vraag 3

Wanneer werd het contract met het Direct Action Resource Center afgesloten?³ Verving dit het eerder afgesloten contract met Blackwater? Zo ja, waarom gebeurde dit? Indien nee, waar om gaat het dan wel?

Antwoord 3

Het op 9 februari 2009 ondertekende contract voor deze opleiding werd afgesloten met het bedrijf Terrorism Research Center en diende niet ter vervanging van een eerder contract, aangezien het een eenmalige opleiding betrof.

Vraag 4

Wordt of werd er door het bewakingspersoneel van de Nederlandse ambassade in Pakistan nauw samengewerkt met Amerikaanse contractanten van Blackwater/Xe? Zo ja, zijn de op deze manier speciaal opgeleide leden van de politie of strijdkrachten ingezet, bijvoorbeeld bij het bewakingsdetachement van de ambassade? Of zijn er contractanten in dienst genomen? Zo ja, van welke onderneming?

Antwoord 4

Nee.

Vraag 5

Zijn leden van dit bewakingsdetachement op 6 oktober 2009 door de Pakistaanse politie in Islamabad gearresteerd voor verboden wapenbezit? Zo nee, van welk bewakingsdetachement waren deze arrestanten? Is er een formele klacht hierover ingediend door de Pakistaanse politie?⁴ Zo ja, wat was uw antwoord op de klacht? Kunt u dat toelichten?

Antwoord 5

Op 6 oktober 2009 zijn enkele leden van een beveiligingsteam van de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten van de Koninklijke Marechaussee, werkzaam bij de Nederlandse ambassade, staande gehouden bij een controlepost van de Pakistaanse politie. Deze personen zijn niet gearresteerd en konden na een kort oponthoud hun weg vervolgen. Er is geen formele klacht ingediend door de Pakistaanse politie. De ambassadeur heeft de kwestie besproken met de Pakistaanse autoriteiten.

Vraag 6

Hebben nog meer incidenten plaatsgevonden waarbij bewakingspersoneel in dienst van de ambassade bij betrokken was? Zo ja, kunt u daarvan een overzicht geven en aangeven hoe deze zijn afgehandeld met de Pakistaanse autoriteiten?

Antwoord 6

Er zijn geen verdere incidenten geweest.

Vraag 7

Bent u op de hoogte van de grote controverse die er in Pakistan is over de aanwezigheid van deze en andere Amerikaanse huurlingenbedrijven op Pakistaans grondgebied, zoals bleek uit het debat van 7 oktober 2009 in het parlement?⁵ Deelt u de opvatting dat het politiek onwenselijk is deze Pakistaanse gevoeligheid te blijven voeden en daarom noodzakelijk is geen

³ Defensiekrant 32, Antiterreurspecialisten KCT van alle markten thuis, 23 september 2010.

⁴ Ansar Abbasi: Pakistan Defence Forum, No diplomat allowed to carry arms, vrijdag 9 oktober, 2009.

⁵ BBC Worldwide Monitoring South Asia, Pakistan parliamentary panel seeks details about private US security firm Associated Press of Pakistan, 8 oktober 2009.

werknemers van huurlingenbedrijven in te zetten? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 7

Pakistaanse media hebben in het verleden kritisch bericht over de aanwezigheid van gewapende buitenlandse beveiligers bij ambassades. Gezien de veiligheidssituatie ter plaatse hecht Nederland eraan voor de beveiliging van de ambassade in Islamabad gebruik te blijven maken van de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten van de Koninklijke Marechaussee. Ook is een door de Pakistaanse autoriteiten geautoriseerd bewakingsbedrijf actief voor de beveiliging van de ambassade.

De Pakistaanse overheid is op de hoogte van de aanwezigheid van de hiervoor genoemde beveiligers.

Vraag 8

Klopt het dat de kwestie van de Nederlandse overtredingen ook aan de orde is gesteld voor een rechtbank in Lahore? Is het waar dat rechter Sharif van de Pakistaanse regering heeft geëist dat ze moest optreden tegen buitenlanders die van illegale activiteiten werden beticht? Zo ja, wat heeft Nederland de Pakistaanse regering hier op geantwoord?⁶

Antwoord 8

Berichtgeving over juridische stappen tegen Nederlandse beveiligers is louter uit de Pakistaanse media bekend. De Nederlandse ambassade in Islamabad heeft hierover nooit bericht ontvangen van de Pakistaanse autoriteiten.

Vraag 9

Is het waar dat een voormalig hoofd van het bewakingsdetachement van de Nederlandse ambassade, hoofd is geworden van de Pakistaanse afdeling van de American Security Company Blackwater (XE Worldwide)?⁷ Deelt u de mening dat dit ongepast is, gezien de bijzonder slechte reputatie van Blackwater op het gebied van mensenrechten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

Mij is niets bekend over de huidige functies van voormalige werknemers van beveiligingsteams. De Nederlandse regering is overigens niet verantwoordelijk voor de beroepskeuze van voormalig overheidspersoneel.

⁶ Daily Times, Court orders action against diplomats for illegal activities ,14 november 2009 en LHC CJ orders action against envoys violating law,15 december 2009.

⁷ Nation.com, 312 houses hired by Americans in Capital: Ministry, 3 november 2009.